

DETOCS

DETOCS JÓ PÉLDÁK GYŰJTEMÉNYE

Innovatív megoldások
a fenntartható turizmus előmozdítására

Előszó	3
RES Info Point	4
Önkormányzati és vállalkozói együttműködés	5
EcoHotel Plus	6
E-mobilitás	7
Vendégházak és fenntarthatóság	8
Malta Tourism Awards	9
Ökotanúsítvány I.	10
Adatvezérelt tervezés	11
Napenergia a turizmus szolgálatában I.	12
Régióon belüli együttműködés	13
Fenntartható felelősségvállalás	14
Energiaközösségek	15
Napenergia a turizmus szolgálatában II.	16
Virtuális turizmus	17
Termálenergia a turizmus szolgálatában I.	18
Termálenergia a turizmus szolgálatában II.	19
Projektpartnerek	21

Előszó

Az Európai Unió (EU) elkötelezte magát gazdaságának 2050-ig történő dekarbonizálása mellett, hogy felvegye a harcot az éghajlatváltozással. Ugyanakkor a jelenleg is tartó energiaválság miatt drasztikusan megemelkedtek az energiaköltségek, ami számos tagállamban pénzügyi szempontból veszélyezteti a turisztikai infrastruktúra fenntarthatóságát. E kihívások kezelésére az EU kiemelt figyelmet fordít az energiabiztonságra, az önellátásra és a versenyképességre. Megemlítendő továbbá, hogy a COVID-19-világjárvány miatt jelentős visszaesést szenvedett el a turisztikai szektor, a jelenlegi energiaválság pedig súlyosbítja a helyzetét.

Mindezen kihívásokra válaszul az Interreg Europe DETOCS - DEcarbonising the TOurism Industry Post Covid-19 Support című projekt az EU turisztikai infrastruktúrájának fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású módon történő helyreállítását támogatja. Ezzel a DETOCS illeszkedik az EU azon hosszú távú szakpolitikai célkitűzéséhez, amelyek a gazdaság dekarbonizációjára irányulnak. A projekt során a fenntartható turizmus legjobb gyakorlatait azonosítják és osztják meg egymás között partnerrégiók Szlovéniából, Görögországból, Máltáról, Finnországból, Olaszországból, Bulgáriából, Magyarországról és Hollandiából. A partnerek a kapacitásépítésen és a más régiókban már sikeresen alkalmazott megoldások adaptálásán keresztül aktívan részt vesznek a turisztikai ágazat dekarbonizációját elősegítő regionális szakpolitikák fejlesztésében is.

A DETOCS hozzájárul az EU Kohéziós Politikájához, különösen a „2. szakpolitikai célkitűzéshez (PO2): Zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa”. A projekt előmozdítja a turisztikai infrastruktúra tiszta és fenntartható energiára való átállását, ezzel támogatva, hogy Európa 2050-re klímasemleges legyen. A projekt keretében megfogalmazott szakpolitikai ajánlások – összhangban a 2018/2001/EU irányelvvel - elősegítik az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentését energiahatékonysági, illetve energiatakarékossági fejlesztésekre, valamint a megújuló energiaforrások használatára irányuló beruházások révén.

A DETOCS projekt a tudásmegosztás keretében minden partnerrégióból összegyűjtötte és kiadványban összegezte azokat a fenntarthatóság irányába mutató jó gyakorlatokat, amelyek jó példaként szolgálhatnak más, a turizmus és a fenntarthatóság területén tevékenykedő regionális szereplők számára is. Az innovatív, máshol is alkalmazható, már bevált megoldások bemutatásával a kiadvány elősegíti a kölcsönös tanulást és hatékonyan ösztönzi a jó gyakorlatok átvételét.

A kiadványból megtudhatja, hogyan járulnak hozzá az európai partnerrégiók egy fenntarthatóbb és ellenállóbb turisztikai ágazat kialakításához.

RES Info Point

Megújuló energia információs – kapcsolattartási pontok

Szlovénia

A projektről

Az információs-kapcsolattartási pontok (RES Info Point) kialakítása előtt nem létezett olyan központi rendszer, amely segítséget nyújtott volna azok számára, akik megújuló energiaforrásokba történő befektetésben gondolkodtak. A csekély mértékben támogatott megújulóenergia-projektek miatt széttagolt és alacsony hatékonyságú folyamatok jellemezték. A potenciális beruházók nehezen jutottak hozzá a támogatásokhoz, akadályt jelentett az adminisztratív előírásoknak, követelményeknek történő megfelelés, ezáltal pedig a projektek megvalósítása is.

Az említett problémák orvosolására hoztak létre 35 darab információs-kapcsolattartási pontot (RES Info Point), amelyeket a szlovén villamosenergia-piac üzemeltetője, a Borzen d.d. kezel, és olyan helyi energiaügynökségek támogatnak, mint a LEASP. Ezeknek a pontoknak a célja:

- Szakértői iránymutatás nyújtása a megújuló energia projektek megvalósításához.
- Segítségnyújtás a szükséges engedélyek beszerzésében és a támogatási programokhoz való hozzáférésben.
- Az adminisztratív folyamatok egyszerűsítése a megújuló energia beruházások ösztönzése érdekében.

A kezdeményezés 16 tanácsadó iroda részvételével egy országos lefedettségű hálózatként működik Szlovéniában. Az irodák személyre szabott tanácsadási szolgáltatásokat kínálnak, miközben központosított IT rendszert használnak a nyomon követéshez, a jelentéskészítéshez és a tudásmegosztáshoz. Ez a modell biztosítja a szolgáltatások egységes minőségét és az összes érdekelt fél számára való hozzáférhetőséget.

Szükséges források

- Humánerőforrás: információs-kapcsolattartási pontonként 2-4 tanácsadó, összesen 50 szakértő Szlovénia-szerte.
- Infrastruktúra: Irodák és IT rendszerek a jelentéskészítéshez, a nyomon követéshez és a központi támogatáshoz.
- Pénzügyi erőforrások: Elsősorban nemzeti (villanyszámlából származó adók) és EU-s programokból finanszírozva.

Miért jó gyakorlat?

A modell egy példaértékű keretrendszer, amely adaptálható és megvalósítható más olyan régiókban is, ahol a megújuló energia használatának elterjedését kívánják felgyorsítani (a 2018/2011/EU irányelv szerint). A legfontosabb alapelvek a következők:

- Holisztikus megközelítés: Adminisztratív iránymutatás, műszaki szakértelem és támogatási programokban való eligazodás egy helyen.
- Alakítható keretrendszer: A szolgáltatások rugalmasan bővíthetők annak érdekében, hogy befogadhatók legyenek a különböző megújuló energia technológiák és a növekvő kereslet.
- Együttműködésen alapuló kormányzás: A kormányzati ügynökségek, a helyi hatóságok és a magánszereplők közötti erős partneri kapcsolatok biztosítják a széleskörű támogatást és a fenntarthatóságot.
- A modell másolására törekvő régióknak szilárd intézményi keret létrehozására, képzett humánerőforrás biztosítására és a digitális eszközök célszerű működtetésére kell összpontosítani.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az egyszerűsített adminisztratív folyamatok jelentősen javították a megújulóenergia-projektek hatékonyságát, ami minden ágazatban megnövelte a beruházási hajlandóságot. Az eljárások nagyobb átláthatósága és kiszámíthatósága növelte a befektetői bizalmat. A hosszú távú siker egyik kulcsfontosságú tényezője az EU 2030-ra kitűzött fenntarthatósági céljaival való összhang megteremtése.

Az első információs-kapcsolattartási pontokat 2024 júniusában hozták létre, és az év végéig már 1777 tanácsadást végeztek, amelyek közül 500 eredményezett tényleges beruházásokat.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Önkormányzati és vállalkozói együttműködés

Önkormányzati támogatás a helyi vállalkozásoknak az energetikai projektek rangsorolásához és a tudásmegosztáshoz

Hersonissos, Kréta,
Görögország

szakértő által jóváhagyott

A projektről

Az energiamegtakarításra és az épületek energiahatékonyására vonatkozó görög jogszabályok értelmében kötelező volt felújítani a turisztikai szektor épületállományának egy meghatározott részét. Az alkalmazandó technológiákkal kapcsolatos hatalmas információmennyiség, a költségek nagy szórása és Kréta szigetjellege (ennek minden előnyével és hátrányával együtt) azonban késedelmekhez vezetett az ágazatban.

Felismerve az említett akadályokat, Hersonissos Önkormányzata szorosan együttműködött a szállodatulajdonosokkal: tanácsadóként és közvetítőként járult hozzá a helyi turisztikai szektor céljainak megvalósításához, illetve a Fenntartható Energia Akciótervben (SEAP) megfogalmazott céljainak eléréséhez is. Az önkormányzat műszaki és környezetvédelmi osztályának munkatársai segítettek a szállodákat energiahatékonyasági projekteik rangsorolásában a felújítások felgyorsítása érdekében. Ajánlásai adaptálásával és végrehajtásával sikerült csökkenteni a szállodák energiaköltségeit és egyúttal hozzájárulni az önkormányzat SEAP céljainak eléréséhez is.

Szakértői vélemény

Mivel az EU elkötelezett a karbonsemlegesség 2050-re történő elérése mellett, a gazdaság minden ágazatának szerepet kell vállalnia a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében. Az önkormányzatok és a régiók kulcsszerepet játszanak ebben, hiszen – ahogy Hersonissosban is történt – hozzáférést biztosíthatnak a projektek kidolgozásához és megvalósításához szükséges szaktudáshoz. Szerepük kiterjedhet technikai útmutatás nyújtására, finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítésére és a legjobb gyakorlatok népszerűsítésére. Ebből a példából más régiók is tanulhatnak: fontos a magánszektorral való partnerség kialakítása, a személyre szabott támogatás nyújtása és a tudás megosztása. A projekt hatása lenyűgöző, és jól mutatja az alkalmazott megközelítés előnyeit.

Szükséges források

A projekt megvalósításához elsősorban olyan szakemberekre van szükség, akik az önkormányzat műszaki, illetve környezetvédelmi osztályán dolgoznak, részt vesznek a megszerzett tudás terjesztésében és bemutatják a helyi, valamint az európai uniós országokból származó jó gyakorlatokat.

Miért jó gyakorlat?

Amikor a helyi érdekelt felek és a helyi hatóságok együttműködnek, egy igazán produktív és hatékony környezet jön létre. A tudás és a tapasztalatok megosztása segít leküldeni azokat a pénzügyi akadályokat, amelyek a szükséges infrastruktúra fejlesztésével, valamint a nemzeti energia- és klímatevrekben rögzített célok elérésével kapcsolatosak. Mindezt egy megújuló energiaközösség létrehozásán keresztül érik el, amely nemcsak tagjai energiaköltségeit csökkenti, hanem ökológiai lábnyomukat is.

Sokkal könnyebb egy alulról felfelé építkező elemzést elvégezni, amely valóban kielégíti minden résztvevő igényeit, ha a helyi energia- és klímaprojektekhez kapcsolódó támogatási és finanszírozási információkat, illetve útmutatásokat széles körben megosztják. A jó gyakorlat fenntarthatóságát az aktív megújuló energiaközösség fejlesztése is elősegíti, amely a tervek szerint a közeljövőben más önkormányzatokkal és helyi vállalkozásokkal bővül, ezáltal termékeny talajt teremtve a jövőbeli kihívásokhoz való alkalmazkodáshoz.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az önkormányzat és a szállodatulajdonosok összefogásának köszönhetően a szállodák éves CO₂-kibocsátása 212 119 tonnával csökkent. Ez az önkormányzat teljes működési területére vetítve 25,8%-os csökkenést jelent a benyújtott Fenntartható Energia Akcióterv (SEAP) szerint. Jelenleg több mint 366 szálloda működik a térségben, ami nagyban meghatározza az önkormányzat energiával kapcsolatos nemzeti és regionális szintű célkitűzéseinek megvalósítását.

Interreg
Europe

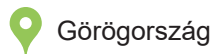

Co-funded by
the European Union

DETOCS

EcoHotel Plus

Innovatív online platform használata a regionális éghajlatváltozási megfigyelések támogatására

Görögország

A projektről

Kréta Régió kidolgozta Regionális Klímaadaptációs Tervét annak érdekében, hogy felkészítse a termelő ágazatokat, a környezetet és a társadalmat az éghajlatváltozás által előidézett kihívásokra. Az éghajlatváltozás hatásainak nyomon követésére és értékelésére, iránymutatások megfogalmazására, valamint az ellenállóképességet erősítő konkrét projektek és intézkedések meghatározására Kréta Régió létrehozta a Regionális Klímaváltozási Observatóriumot, amely klímakutató központként a tudományos kutatást, a szakpolitikai döntéshozatalt és a közösségi tudatosságot ötvözi a klímaváltozás kihívásainak kezelése érdekében.

Az EcoHotel Plus egy olyan platform, amely minden szükséges eszközt biztosít a szállodák számára az energia- és karbonlábnyom csökkentéséhez. Ez az első olyan platform, amely követi a görög klímátörvényben szereplő módszertant és iránymutatásokat, elősegítve ezzel a szállodatulajdonosokat a közlő, jogszabályokban már rögzített környezetvédelmi kötelezettségekre való felkészülésben. A platform ezért EUROCERT tanúsítványt is kapott.

Az EcoHotel Plus platform alkalmazásának lépései a következők:

- Adatgyűjtés: A szálloda alapvető jellemzőinek és működési adatainak rögzítése.
- Számítások: Az energia- és szén-dioxid-lábnyom pontos kiszámítása.
- Elemzés: Az eredmények részletes elemzése a gyenge pontok azonosítására.
- Intézkedések: Konkrét intézkedések meghatározása az energia- és szén-dioxid-lábnyom csökkentésére.

Az EcoHotel Plus platformot Kréta Régió arra használta, hogy kiszámítsa és értékelje az összes krétai szálloda energia- és karbonlábnyomát. Az egyes szállodák eredményeit csillagokkal értékelték. A kapott eredményeket kutatásaihoz és elemzéséhez, különösen a turisztikai szektor számára javasolt intézkedések és akciók meghatározásához a Regionális Klímaváltozási Observatórium is felhasználta. Ez volt Kréta Régió egyik konkrét lépése az innovatív digitális eszközök dekarbonizációs szakpolitikába történő integrálására.

Szükséges források

Az EcoHotel Plus megvalósítását 65%-ban az NSRF (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret) 2013-2020 forrásokból finanszírozták a „Versenyképesség, Vállalkozás és Innováció” Nemzeti Operatív Program „Kutatás – Alkotás – Innováció” felhívása keretében.

További források: szakértők és IT rendszerek a monitoringhoz.

Miért jó gyakorlat?

Az EcoHotel Plus platform rendszere és módszertana könnyen adaptálható különböző régiókhoz és szállodatípusokhoz, így széles körben alkalmazható. A hatékony működéshez szükséges a felhasználóbarát felület, a különböző környezetvédelmi célok szerint testreszabható eszközök, valamint az, hogy nagy és kis szálláshelyeket egyaránt támogasson.

A platform egyes elemeit már megosztották más görögországi szervezetekkel is, ezzel ösztönözve az együttműködést és a fenntartható gyakorlatok átvételét. Kréta Régió különösen értékesnek találta az EcoHotel Plus-t a turisztikai szektor dekarbonizációjának előmozdításához.

A Régió célja, hogy a „Zöld Kréta” kezdeményezés keretében a platform segítségével elérje a fenntartható turisztikai desztináció minősítést.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az EcoHotel Plus online platform nemcsak az energiafelhasználást és a szén-dioxid-lábnyomot számítja ki, hanem ezeket az eredményeket olyan mutatókká alakítja, amelyek lehetővé teszik a különböző szállodák környezeti teljesítményének összehasonlítását. Ennek a funkciónak a használatával Kréta Régió értékes információkat tudott szerezni a turisztikai szektor teljes környezeti lábnyomáról.

Ezenkívül a platform támogatta a turizmus ellenállóképességének fokozását célzó intézkedések azonosítását, amelyeket most beépítenek a Regionális Éghajlatváltozás Megfigyelő Központ rendszerébe.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

E-mobilitás

Elektromos járművek a közösségi és kerékpáros közlekedés szolgálatában

Hania, Kréta, Görögország

A projektről

Haniában a közlekedés jelenleg főként hagyományos, fosszilis üzemanyaggal működő járművekkel történik. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése sürgető feladat annak érdekében, hogy a gazdaság 2050-re nettó zero kibocsátású legyen.

Bár a magánszektorban már használatban vannak tisztán elektromos és hibrid járművek, az elektromos járművek aránya a teljes krétai járműállományon belül még mindig nagyon alacsony.

A jó gyakorlat a városon belüli e-mobilitás fejlesztésére irányul. Az elektromos buszok, kerékpármegosztó rendszerek és más elektromos járművek használata Haniában számos előnnyel jár:

- Csökken a közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátás, és a közzsféra jó példát mutat a környezetbarát megoldások alkalmazásában.
- A város lakói és a turisták megismerkedhetnek az e-mobilitás előnyeivel, ami arra ösztönözheti őket, hogy a jövőben saját elektromos járművet vásároljanak.

A projekt célcsoportját a helyi lakosok és a városba látogató turisták képezik, akik használják az elektromos közösségi közlekedést és kerékpármegosztó rendszert.

A jövőben további elektromos buszok beszerzését tervezik az Európai Unió Strukturális Alapjaiból származó források igénybevételeivel. A járművek fenntartását egy, az önkormányzat által működtetett társadalmi vállalkozás bevételeiből fogják fedezni.

Szükséges források

A rendszer kiépítéséhez és működtetéséhez az alábbi erőforrások szükségesek:

- A kialakításhoz 120 munkanapnyi mérnöki munka szükséges
- Haniában a projekt kiépítési költsége 4 104 276 euró volt
- Az elektromos buszok üzemeltetéséhez ugyanannyi munkaerő szükséges, mint a hagyományos buszok esetében

Miért jó gyakorlat?

A projekt összhangban van az Európai Unió és Görögország azon célkitűzésével, hogy a gazdaság 2050-re karbonsemleges legyen, továbbá hozzájárul Kréta zöld átállásához is. A közösségi közlekedésre, a személygépjárművekre, az e-töltőkre és a kerékpárokra is kiterjedő e-mobilitás előmozdításával számszerűsíthető eredmények érhetőek el. Ilyen kulcsmutatók például a napi használati adatok, a megtett utazások átlagos hossza vagy az elért szén-dioxid-kibocsátás megtakarítása. Ez a gyakorlat releváns lehet minden olyan régió számára, amely a gazdaság karbonsemlegességét előirányzó szakpolitikai célkitűzésekkel rendelkezik. Minden egyes elektromos busz napi 245 tonna CO₂-t takarít meg, így a becsült teljes éves megtakarítás 89 425 tonnára tehető.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Jelenleg Görögországban az elektromos járművek aránya az egyéni és a közösségi közlekedésben is viszonylag alacsony. Kréta szigetén azonban a helyi önkormányzatok már elkezdtek használni elektromos buszokat és más elektromos járműveket, kerékpárokat is. A Chania városában forgalomba állított első önkormányzati elektromos buszokat már igénybe veszik a turisták.

A kezdeményezés tehát lehetővé teszi a turisták alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású közlekedését.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Vendégházak és fenntarthatóság

Vendégházak tulajdonosai és vendégei a fenntartható átállás útján

Málta

szakértő által jóváhagyott

A projektről

Az elmúlt években jelentősen megnőtt a málta vendégházak száma, de az energia- és vízfelhasználásuk terén a fenntartható gyakorlatok elterjedése nem tartott lépést a bővülés ütemével. Számos kihívást azonosítottak, amelyek gátolják a zöldebb működést:

- A tulajdonosok nem tudnak elegendő időt szánni az energetikai vizsgálatokra.
- Hiányos a műszaki ismeretük.
- Korlátozott anyagi lehetőségeik vannak.
- Nem ismerik a rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat, támogatásokat.
- Tartanak a pályázatok bonyolultságától.

A jó gyakorlat a fenti kihívásokra kínál megoldást az Energia- és Vízügyi Ügynökség által kinevezett, ingyenesen igénybe vehető, minősített energiaszakértők szolgáltatásain keresztül. A szakértők részletes elemzéseket végeznek a vendégházak energia- és vízfogyasztásról, majd személyre szabott megoldásokat javasolnak szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére.

Szakértői vélemény

Az energetikai audit az első lépés az energiahatékonyság javításához, ugyanis segít beazonosítani azokat a területeket, ahol a beavatkozásokkal a legnagyobb hatást lehet elérni. Ez a kezdeményezés azért igéretes, mert átfogó megközelítést alkalmaz: nemcsak auditál, hanem segít eligazodni a gyakran bonyolult pénzügyi támogatások rendszerében is. Az energia- és a vízhasználat együttes auditálása szintén pozitívum, ahogyan az is, hogy a bevezetett intézkedéseket nyomon követik, majd a tapasztalatokat megosztják a vendégházak között. Más régiók is tanulhatnak ebből a példából, különösen a kisvállalkozások egyedi támogatásának fontosságáról és az „egyablakos” ügyintézés előnyeiről.

Szükséges források

- Teljes költségvetés: 81 228 euró (nemzeti forrásból)
- Támogatott energetikai auditok (28 db): 60 401 euró
- Údvözlőcsomagok (1750 gyerekzsák, 1300 törölköző, 1750 bevásárlótáska): 15 880 euró
- Technikai támogatás: 1 997 euró
- Ágazati jelentés: 2 950 euró
- Emberi erőforrások: 1 koordinátor és a szerződött energiaszakértők.

Miért jó gyakorlat?

A kezdeményezés sikere abból ered, hogy már a kezdetektől bevonták az érintetteket, és figyelembe vették az igényeiket. Az ingyenes energetikai auditok arra ösztönözték a vendégházakat, hogy felmérjék energiafelhasználásukat, míg a szakértőkkel történő személyes találkozók segítettek tisztázni az audit eredményeit és eloszlatni az energiatakarékossággal kapcsolatos tévhiteket. A résztvevőknek segítettek a pénzügyi támogatást biztosító pályázatokra történő jelentkezésben, amely lehetővé tette a javasolt fejlesztések megvalósítását, az egyablakos ügyintézés pedig megkönnyítette a kommunikációt és erősítette a kapcsolatot a vendégház-tulajdonosokkal. A projektzáró konferencia lehetőséget biztosított a tapasztalatcserére és a projekt értékes adatokkal szolgált a vendégházak energia- és vízfelhasználásáról is.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A vendégházak 15%-a, azaz 28 vendégház vett részt a programban. Összesen 6 pályázatot nyújtottak be az EENergy program (Enterprise Europe Network) keretében és 4 vendégház nyert támogatást energiahatékonysági és megújuló energiaforrásokat célzó fejlesztésekre. Egyszerű megoldásokat kínáltak a gyakori problémákra, ami jelentős megtakarításokat eredményezett:

- a túlzott vízfogyasztás csökkentésével (21 817 kWh megtakarítás)
- a légkondicionáló (-16 721 kWh) és a vízmelegítő (-21 133 kWh) berendezések hőmérsékletének optimalizálásával.

Összességében 8,1%-os éves villamosenergia-megtakarítást értek el, ami 23,62 tonna CO₂-kibocsátásnak felel meg.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Malta Tourism Awards

Máltai Turisztikai Díj a
felelős turizmusfejlesztésért

szakértő által jóváhagyott

A projektről

A Máltai Turisztikai Díjat (Malta Tourism Awards) azért hozták létre, hogy elismerjék azokat a turisztikai szereplőket, akik olyan stratégiákat alkalmaznak, amelyek előmozdítják a felelős turizmus fejlesztését, és ezzel másokat is inspirálnak a jó gyakorlatok követésére. A díjat a Nemzeti Turisztikai Stratégia (2021–2030) ihlette, amelynek célja a turisztikai szektor COVID utáni helyreállítása, újragondolása és revitalizálása.

A stratégia fő pillérei: az emberi erőforrásokba való befektetés és képzések, a digitalizáció, valamint elköteleződés a fenntarthatóság irányába. Ezek összhangban vannak az EU „Átállási pálya az idegenforgalom számára” című jelentés 2030-ig megfogalmazott célkitűzéseivel.

A Máltai Turisztikai Megfigyelő Központ létrehozását is a Nemzeti Turisztikai Stratégia indokolta. A szervezet elsődleges szerepe a stratégia végrehajtásának nyomon követése és a turisztikai szektort az ország hosszú távú elképzeléseivel összhangba hozó kezdeményezések ösztönzése. Ezzel párhuzamosan az Év Turisztikai Dolgozója Díj elismeri a turisztikai ágazat különböző kulcsfontosságú szektoraiban kiemelkedő munkát végző alkalmazottakat.

Szakértői vélemény

A turizmus jelentős hatással van a környezetre, nemcsak az utazások, hanem a szálláshelyek és egyéb turisztikai szolgáltatások révén is. Mivel a turisták száma folyamatosan növekszik, egyre nagyobb a nyomás abban a tekintetben, hogy a szektor fenntarthatóbbá váljon. Ez a kezdeményezés jó gyakorlatnak számít a fenntarthatóbb turizmus ösztönzésében és a fenntartóssági kezdeményezések ismertségének növelésében.

A kezdeményezés más régiókban is alkalmazható, különösen ott, ahol sok a turista, a díjkategóriákat pedig az adott régió célkitűzéseivel igazodva érdemes kialakítani. Fontos megjegyezni, hogy a díj összhangban van a Nemzeti Turisztikai Stratégiával, támogatja a szakpolitikai célok megvalósulását.

Szükséges források

A Máltai Turisztikai Díj hat hónapnyi munkaidő (teljes munkaidővel számolva) és 50 000 eurónyi ráfordítással valósult meg. A tevékenységek kiterjedt a felelős turizmusfejlesztést és az év turisztikai dolgozóját elismerő díjkategóriákhoz kapcsolódó kommunikációs, pályázattal, értékelési és koordinációs feladatok elvégzésére is.

Miért jó gyakorlat?

Amellett, hogy az országos szintű elismerésnek jelentős a presztízse, a kezdeményezés gyorsítja a turisztikai szektor dekarbonizációját, a szemléletváltást pedig szankcionálás helyett inspiráló módon ösztönzi. Elősegíti a szabályozásban résztvevők és a piaci szereplők közötti párbeszédet, láthatóvá teszi a jó gyakorlatokat, és egészséges versenyt teremt a turisztikai szektorban. A modell minimális erőforrás bevonásával más régiókban is alkalmazható.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az elismerést először 2025-ben adták át, ekkor négy fő kategóriában – szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, utazási és turisztikai szolgáltatások, attrakciók - összesen 38 jelölés érkezett. A díj odaítélésénél több szempontot együttesen vizsgáltak, például a fenntarthatóságot, a vendégszeretet vagy a munkatársak képzésének fejlesztését. A Máltai Turisztikai Díj lehetőséget biztosít a jó gyakorlatok megismerésére és ezáltal arra, hogy azok szélesebb körben is elterjedjenek.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Ökotanúsítvány I.

Környezettudatos megoldásokkal
a szállodák fenntarthatóságáért

Malta
Tourism Authority

Malta

szakértő által jóváhagyott

A projektről

2024-ben a Máltai Turisztikai Hivatal (MTA) azzal erősítette meg az elköteleződését a fenntartható turizmus iránt, hogy elkezdte támogatni a szállodák Green Key, EU Ecolabel és GSTC szerinti tanúsítását, ezzel összhangba hozva Málta turisztikai szektorát a nemzetközi fenntarthatósági szabványokkal.

A tanúsítási folyamat biztosítja, hogy a szállodák olyan fenntartható megoldásokat alkalmazzanak, amelynek révén takarékoskodnak az energiával és a vízzel, csökkentik a hulladékot, zöld beszerzést folytatnak és aktívan együttműködnek a helyi közösségekkel. A szálláshelyek fenntartható infrastrukturális beruházásokat követően pályázhatnak a címre, majd a cím odaítélése előtt szakértők ellenőrzik a megfelelőséget.

A folyamat kulcsfontosságú szereplői közé tartozik a Máltai Turisztikai Hivatal (MTA), a tanúsító szervezetek, az ellenőrzést végző szakértők és a szállodáüzemeltetők. A tanúsítás előnyt jelent a szállodatulajdonosoknak, az öko-barát szálláshelyeket kereső turistáknak és a helyi közösségeknek egyaránt. A fenntartható turizmus népszerűsítésével a Máltai Turisztikai Hivatal tovább erősíti Málta környezettudatos desztinációként való megjelenését a turisztikai piacon, miközben hozzájárul a hosszú távú környezeti és gazdasági célok teljesüléséhez is.

Szakértői vélemény

A turizmusnak jelentős környezeti hatása van, ugyanakkor Európa gazdaságának fontos része, ezért a szektornak erőfeszítéseket kell tennie a negatív hatások csökkentésére, miközben meghatározó gazdasági szerepét is fenntartja. Az ökotanúsítási rendszer alkalmazása jó módszer, hogy ösztönözzék a szállodákat a fenntartható megoldások bevezetésére, valamint lehetővé teszi a turisták számára, hogy utazásaik során a saját környezeti lábnyomuk minimalizálása érdekében megalapozott döntéseket hozzanak. A tanúsítvány mellett elérhető támogatások és a képzések is kulcsfontosságúak a kedvező hatások maximalizálásához. A gyakorlat jól illeszkedik az EU kibocsátáscsökkentési céljaihoz és a Fenntartható Turizmus Stratégiához, valamint inspirációként szolgálhat más régióknak is.

Szükséges források

A szállodák saját maguk finanszírozzák a tanúsítási folyamatot, amelyhez különböző nemzeti szintű támogatások is elérhetők. Ilyen például a Malta Enterprise Intelligens és Fenntartható Beruházási Alapja, amely a költségek akár 50%-át is fedezi. Az MTA biztosítja a szállodák üzemeltetésére alkalmas személyzet képzését, valamint különböző ösztönzőkkel támogatja a fenntarthatóságot és a digitális korszerűsítést is.

Miért jó gyakorlat?

A Máltai Turisztikai Hivatal (MTA) annak érdekében, hogy a turizmusban előmozdítsa az ökotanúsítást, a Malta Enterprise-on keresztül pénzügyi ösztönzőket nyújt, továbbá szabályozási támogatást, a személyzet részére képzést és célzott marketinget is biztosít. Málta ökotanúsítási programja az erős intézményi támogatottságról, a stratégiai ágazati partnerségekről és a globális szabványokhoz (pl. a Green Key, az EU Ecolabel és a GSTC) való illeszkedéséről ismert. Sikere modellértékűvé teszi a fenntartható turizmusfejlesztésben gondolkodó térségek számára. A legjobb gyakorlatok, amelyek egy strukturált fenntarthatósági keretrendszerre, gazdasági ösztönzőkre és a közösségi bevonásra helyezik a hangsúlyt, más desztinációk által is átvethetők. Törökország például elindított egy, a GSTC kritériumokkal összhangban lévő Fenntartható Turisztikai Tanúsítási Programot, amely környezeti, társadalmi-kulturális és gazdasági fenntarthatósági szabványokat határoz meg a szálláshely-szolgáltatók számára. A programnak, amelyben 2030-ra minden szállodának kötelező lesz részt vennie, három, a turisztikai szektorban fokozatos javulást ösztönző szakasza van.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az ökotanúsítvány javítja a szállodák teljesítményét a környezetvédelem terén, továbbá a pénzügyi eredményeiket és a vendégek elégedettségét is. Tanulmányok kimutatták, hogy az olyan tanúsítványok, mint a Green Key, az EU Ecolabel és a GSTC, csökkentik a környezeti terhelést és növelik a piaci értéket, a vendégek pedig a tanúsítást követően elégedettebbek a szállodákkal és nagyobb mértékben válnak visszatérő vendégekké. A Booking.com felmérése szerint a fenntarthatósági szempontokat a turisták 83%-a tartja fontosnak utazása során. Máltán a tanúsítvánnyal rendelkező szállodák szintén pozitív visszajelzéseket kapnak, ami megerősíti, hogy a fenntarthatósági célokkal való összhang előnyökkel jár.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Adatvezérelt tervezés

Fenntarthatósági indikátorok és cselekvési terv Máltán a Turizmus Szatellit Számlák előállításához és a stratégiaalkotáshoz

Málta

szakértő által jóváhagyott

A projektről

Máltán a 2021-2030-as időszakra szóló Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia elkészítése során merült fel az igény egy olyan, a korábbihoz képest nagyobb mértékben adatokra építő irányítási rendszer kialakítására a turizmusban, amely egyensúlyt teremtet a gazdasági növekedés, a környezetvédelem és a társadalmi fenntarthatóság között. Az ország ugyanis kihívásokkal néz szembe a turistaérkezések magas száma, az erőforrások (pl. víz, villamosenergia) fokozott igénybevétele, valamint a természeti és kulturális örökség megóvása kapcsán.

Máltán a fenntartható turisztikai tervezés elősegítése érdekében létrehozták a Turizmus Fenntarthatósági Indikátorokat (TSI) és előállították a Turizmus Szatellit Számlákat (TSA). Az indikátorok nemzetközileg elfogadott jó gyakorlatokon alapulnak, azokat igazították a máltai viszonyokhoz. A TSA keretrendszere nemzetközileg is elfogadott, a turizmus gazdasági hatását méri vele egy adott országon belül.

Szakértői vélemény

A turizmus az európai gazdaság egyik alappillére, ugyanakkor komoly környezeti terheléssel is jár. A TSI-k és a TSA-k olyan eszközök, amelyek lehetővé teszik, hogy a turizmusfejlesztés gazdaságilag előnyös és társadalmilag fenntartható legyen, hozzájárulhatnak olyan fejlesztési dokumentumok megalapozásához, mint a turisztikai stratégia. A kormányokat és a turisztikai szektor szereplőit segítik, hogy megalapozott, a turizmust pozitívan érintő döntéseket hozzanak. Az ENSZ által kidolgozott keretrendszer széles körben alkalmazható más régiókban is, ahol a fenntartható turizmussal kapcsolatos kihívások megoldására töreksenek.

Szükséges források

- Emberi erőforrások: 8 MTA (Máltai Turisztikai Hatóság) szakember és további szakértők dolgoznak a szükséges adatok és információk összegyűjtésén, illetve rendszerezésén.
- Technikai erőforrások: Nemzetközi fenntarthatósági szakértők, akik a rendelkezésre álló ismereteikkel tudnak segíteni.
- Pénzügyi erőforrások: 45 000 euró (kétnapos rendezvényre, amelynek során a gyakorlat megvalósításában érdekelt felek egyeztetnek; továbbá 150 munkaóra bérköltségére).

Miért jó gyakorlat?

Ez a gyakorlat modellként szolgálhat a kisebb szigetországok vagy a turizmustól nagymértékben függő régiók számára. A fenntarthatósági mutatók integrálása a gazdasági szatellit számlákkal holisztikus megközelítést biztosít a turizmusmenedzsmenthez. A legfontosabb sikertényezők a következők:

- Adatvezérelt szakpolitikai döntéshozatal valós idejű fenntarthatósági mutatók felhasználásával.
- A mennyiségi helyett a minőségi turizmusra helyezett hangsúly a hosszú távú fenntarthatóság érdekében.

A jó példa átvételéhez elengedhetetlenek a megfelelő adatgyűjtési rendszerek, valamint a kormányzati elköteleződés amellet, hogy a fenntarthatósági szempontok érvényesüljenek a turizmust érintő szakpolitikákban. Mindezek biztosítása kihívásként is jelentkezhet a jó gyakorlat adaptálása szempontjából.

A mutatókat nemzetközi szabványok alapján és helyi igények széles körben történő felmérésével választották ki, ezért a jó példa elsősorban más olyan térségbeli vagy szigetországi gazdaságok számára lehet releváns, amelyek hasonló kihívásokkal szembesülnek a turizmus kapcsán.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A Turizmus Szatellit Számlák (TSA) a turizmus gazdasági összefüggéseinek pontosabb megértését segítik. A legfontosabb turisztikai mutatók körének bővítésekor az OECD 37 fenntarthatósági mutatóját vették figyelembe, illetve a fenntarthatóságot helyezték előtérbe a korábbi mennyiségi szemléletű megközelítés helyett. A turizmus gazdasági, környezeti és társadalmi hatásainak vizsgálata kapcsán javult a döntéshozatali segítő adatok elérhetősége, nagyobb figyelmet kapott a turisztikai létesítmények megújulóenergia-használata, fenntartható vízfogyasztása és hulladékgazdálkodása. A 37 releváns indikátorból 29 már 2025-től azonnal gyűjthető.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Napenergia a turizmus szolgálatában I.

Használati melegvíz előállítása és medencefűtés napkollektorral

Paradise Bay Resort,
Mellieha, Málta

A projektről

A különböző szálláshelyeken az egyik legtöbb energiát a melegvíz előállítása igényli. A fűtőolaj árának emelkedése, az EU-ban a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok fokozatos betiltása és a 2050-re kitűzött dekarbonizációs célok arra ösztönözték a Paradise Bay Resort szálláshelyet, hogy energiaigényét egyre inkább megújuló forrásokból fedezze. Ennek egyik első lépése volt a napkollektorral működő használati melegvízrendszer kiépítése.

Annak érdekében, hogy a használati melegvizet jelentős részben napenergiával tudják előállítani, 103 napkollektort (206 m²) csatlakoztattak egy hőtároló rendszerhez, amit kiegészítőleg a meglévő kazánokkal is lehet fűteni. A víz melegítésében elsődleges szerepet szánnak a napenergiának, különösen a nyári időszakban, amikor a legtöbb turista érkezik. 2022 óta naponta átlagosan 11 000 liter meleg vizet állítanak elő a napkollektorok segítségével, a beltéri medencék fűtésigényét az év több mint 80%-ában napenergiával biztosítják.

A rendszer kiépítésének elsődleges hasznélvezője a szálláshely üzemeltetője, illetve közvetett módon a vendégek is.

Szükséges források

A projekt teljes költségvetése 187 195 euró volt (152 582 euró a napelemes fűtési rendszer és 34 613 euró a telepítés).

Miért jó gyakorlat?

- A tetőre szerelt napkollektoros fűtés rendkívül költséghatékony megoldás a magas melegvíz-igényű szállodák számára. Felesleges hő nem keletkezik, mivel a többlethő a beltéri medencét fűti.
- A napkollektoros fűtési rendszer javítja a szálloda „zöld” imázsát, a vendégek számára láthatóvá teszi a fenntarthatóság iránti elköteleződést. Mindez növeli a környezetbarát gyakorlatok ismertségét és ösztönzi a felelős melegvíz-használatot.
- Teljes mértékben kihasználták az elérhető uniós és nemzeti támogatásokat a megújuló energiaforrások telepítésére, ezzel támogatva az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású működésre való áttállást.
- A megfelelő műszaki megoldások alkalmazásával arról is gondoskodtak, hogy a rendszer működése során ne történhesen legionella fertőzés.
- A következő lépés az olajtűzelésű kazán teljes kiváltása magas hőmérsékletű hőszivattyús vízmelegítő rendszerrel.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A telepített napkollektoros rendszer éves szinten átlagosan 28%-os fűtőolaj-megtakarítást eredményezett (ez évi 36 510 literrel kevesebb fogyasztás jelent), így 2023 és 2024 között 95 tonnával csökkentette a CO₂-kibocsátást. Mindeközben a rendszer az év több mint 80%-ban biztosítja a medence 29°C-os hőmérsékletét.

A beruházást a Malta Enterprise 2021 és 2023 közötti időszakra létrehozott, a megújuló energiák népszerűsítését célzó Intelligens és Fenntartható Beruházási Alapja támogatta.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Régió belüli együttműködés

Dél-Pohjanmaa
Turisztikai Fórum

Dél-Pohjanmaa, Finnország

A projektöröl

A turisztikai szereplők közötti hatékony együttműködés átláthatóságot, bizalmat és közös célokat igényel, amelynek eredménye minden fél számára előnyös lehet, és javíthatja a turisztikai ágazat versenyképességét. A Turisztikai Fórumot a régió belüli együttműködések támogatására hozták létre. A Fórum elnökének munkáját egy turisztikai szereplőkből álló munkacsoport segíti, akik együttesen biztosítják a célok elérését, a vonatkozó feladatok megvalósítását, valamint az információk aktív áramlását. A Turisztikai Fórum évente kétszer ülésezik, koordinációját az aktuális elnökség látja el. A Fórum tevékenysége minden résztvevő számára előnyös: arra ösztönzi a szereplőket, hogy mutassák be azokat a felmerülő igényeiket és kihívásokat, amelyekre az együttműködés révén közös megoldásokat találhatnak. Emellett a Fórum lehetőséget biztosít a sikerek, az innovációk és a jó gyakorlatok bemutatására is.

Szükséges források

A Turisztikai Fórum tevékenysége egy 2019 és 2020 között futó turisztikai projekt részeként indult. A projekt lezárása után azonban a Fórum önfenntartó kezdeményezéssé vált, további finanszírozás nélkül. A munkacsoport 11 képviselőből áll és évente 6 alkalommal ülésezik.

Miért jó gyakorlat?

A Turisztikai Fórum egy projekt részeként indult, de olyan sikeresnek bizonyult a turisztikai szereplők számára, hogy a projekt befejezése óta is, immár több éve működik. A Fórum évente kétszer megrendezett találkozóján számos turisztikai szereplő, többek között turisztikai vállalkozók, önkormányzati döntéshozók és turisztikai fejlesztéseket támogató befektetők vesznek részt. A fórumok során a résztvevők ismeretanyagát bővíti, hogy a turisztikai ágazattal kapcsolatos aktuális információkat is megosztják.

Finnország más régiói is hasonló turisztikai fórumokat hívtak életre, ami jól mutatja, hogy ez a modell rugalmasan alkalmazható a Dél-Pohjanmaai régió kívül is.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A Turisztikai Fórum mára jól bejáratott gyakorlattá vált, amely nagymértékben elősegítette a turisztikai szektoron belüli hálózatépítést. A fórumot évente kétszer rendezik meg alkalmanként 70–80 résztvevővel, akik a turizmusban érdekelt szereplők széles körét képviselik. Az elnökség és a munkacsoport szorosan együttműködik. A Turisztikai Fórum biztosítja a turizmus aktuális témáinak bemutatását és megvitatását, valamint a regionális turisztikai információk továbbítását.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Fenntartható felelősségvállalás

Turisztikai KKV-k támogatása a fenntartható felelősségvállalásban

A projektről

A „Turisztikai KKV-k fenntarthatóság érdekében tett lépéseinek láthatóvá tétele” elnevezésű projekt célja, hogy bővítse a turisztikai vállalatok fenntartható és felelős gyakorlatokkal kapcsolatos ismereteit, miközben segít nekik hatékonyabban kommunikálni az ilyen irányú lépéseiket. A vállalkozók új készségeket sajátítottak el, és új módszerek jelentek meg a fenntarthatóság mindennapi működésbe való alkalmazásának és láthatóságának támogatására. Mindezek eredményeképp a vállalkozások fenntarthatóság irányába tett lépéseit az ügyfelek és a turisztikai szereplők is jobban elismerték, regionális és országos szinten egyaránt.

Az üzleti együttműködés központi szerepet játszott a projektben, az egymástól történő tanulás és a tapasztalatcsere pedig alapvető fontossággal bírt. A fenntarthatóság és a felelős kommunikáció segítette a vállalatokat új célcsoportok azonosításában és elérésében is. A projekt végére a vállalatok elmélyítették a fenntarthatósággal kapcsolatos ismereteiket, és az ezzel kapcsolatos intézkedéseiket láthatóbbá tették az ügyfelek és a partnerek számára.

Szükséges források

A projektet Dél-Pohjanmaa Gazdaságfejlesztési, Közlekedési és Környezetvédelmi Központja finanszírozta, 62 901,20 € összegben, a megvalósításban pedig egy rész munkaidős alkalmazott vett részt.

Miért jó gyakorlat?

Ez a megközelítés hatékonyan bizonyult a vállalkozások fenntarthatóság iránti elköteleződésének növelésére. A projekt keretében támogatták a vállalatokat, hogy okotanúsítványt szerezzenek, a tanúsításhoz finanszírozási forrást is biztosítottak. Mindezek következtében a projekt jelentősen növelte a KKV-k hajlandóságát a fenntarthatósági törekvések előmozdítására. Már a tanúsítási folyamat során észrevették a vállalkozások, hogy a gyakorlatba átültetett intézkedések látható változásokat és költségmegtakarítást hoztak – például csökkent a kommunális hulladék mennyisége, amikor az ügyfelek számára lehetővé tették a szelektív hulladékgyűjtést. Az ügyfelek ugyanis értékelik ezt a lehetőséget.

A vállalatok a projekt egyik legjobb aspektusaként az egymástól való tanulást és az együttműködést emelték ki. Az alkalmazott módszer változatlanul vagy kisebb módosításokkal más régiókban is átvehető.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A projektben hat vállalkozás vett részt, közülük öt vállalat sikeresen megszerezte az Ekocompassi okotanúsítványt, egy pedig a Green Key minősítést. A fenntartható turizmusfejlesztés 7 lépésből álló folyamatát mind a hat cég megkezdte, illetve van, amelyek már be is fejezték azt, így meg fogja kapni vagy már meg is kapta a Sustainable Travel Finland tanúsítványt. A vállalatok emellett javítottak a kommunikációjukon is, például azáltal, hogy több információt osztottak meg weboldalaikon a felelős működésükről.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Energiaközösségek

Energiaközösségek a fenntartható turizmusért Campobasso térségében

Campobasso, Olaszország

szakértő által jóváhagyott

A projektről

Az energiaközösségek lehetővé teszik az energiatermelő és egyéb energiafogyasztók számára a zöld energiához való hozzáférést még azokban a turisztikai létesítményekben is, ahol valamilyen okból kifolyólag a megújuló energiaforrások használata egyéb módon nem megoldható. A fogyasztóként csatlakozó szálláshelyek élvezhetik az energiaközösség keretében termelt energia használatával járó előnyöket és „karbonmentes” címket is kapnak. A szálláshelyeket ezáltal ösztönzik a CO₂-kibocsátásuk csökkentésére és dekarbonizációs erőfeszítéseiket jutalmazza is, így elősegítve a fenntartható turizmus irányába történő elmozdulást. Ez a kezdeményezés csökkenti a turisztikai szektor karbonlábnyomát, mérsékli az üzemeltetési költségeket és támogatja a fenntarthatóságot. Campobasso térségében számos önkormányzat alakít ki energiaközösségeket, amelyben egy elsődleges alállomás több kisebb települést lát el. Az energiaközösséghez bármikor lehet csatlakozni, ami lehetővé teszi a projekt fokozatos bővülését.

Szakértői vélemény

Az energiaközösségek fontos szerepet játszanak a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében, hiszen elősegítik a megújulóenergia-technológiák közösségi tulajdonlását, és ösztönzik a helyi befektetéseket. Előremutató kezdeményezés a fenntartható turizmus céljára történő alkalmazásuk, különösen, ha azt egy minősítő címke is kíséri, amely vonzóbbá teheti az energiaközösségekben részt vevő helyszíneket a fenntarthatóság iránt elkötelezett utazók számára.

Az ilyen intézkedések hozzájárulnak az EU fenntartható energiafelhasználásra vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez. Ez a gyakorlat jó példája annak, hogy egy önkormányzatnak milyen szerepe lehet egy energiaközösségben, több szempontból is támogatva annak megvalósulását.

Szükséges források

- Területrendezési Alap
- Megvalósíthatósági tanulmányok új megújuló energiaközösség létrehozásához (legfeljebb 5000 lakosú települések): 20 000 euró/település
- Tervezés és kivitelezés: 1650 euró/kWp
- Adminisztratív eljárások díja: 200 euró/kWp
- A „karbonmentes” címke kiadásához szükséges minősítés, azaz az energiaigények elemzése és értékelése: 500 euró/kérelemző

Miért jó gyakorlat?

Az Európai Unióban a megújuló energiaforrásokról szóló, felülvizsgált irányelv (RED II) teremtette meg a jogi alapját az energiaközösségek létrehozásának. Ennek tagállami szintű átvétele komoly lendületet adott a megújuló energiaforrások térnyerésének és az EU vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez. Az energiaközösségek így az energetikai átállás kulcsfontosságú szereplőivé váltak az Európai Unióban. Bár az európai jogi háttér közös, az irányítási modellek országonként jelentősen eltérnek. A különböző országokban, illetve régiókban kialakult eltérő gyakorlatok összehasonlítása segíthet abban, hogy az energiaközösségek ne csak a dekarbonizációra, hanem az energiaszegénység és a környezeti fenntarthatóság kérdéseire is választ adjanak. Molise-ban ezeket a közösségeket nonprofit jogi személyekként hozták létre, lehetővé téve a természetes személyek számára is, hogy az energia és társadalmi javakba történő beruházások kezelésében együttműködjenek a helyi önkormányzatokkal, illetve a kis- és középvállalkozásokkal.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Campobasso városának az olasz energiaszolgáltatási ügynökség, a GSE (Gestore dei Servizi Energetici) „Energiaátmenet Tanúsítványt” adományozott, a város tágabb térségében található Fossalto önkormányzata pedig megkapta a „VIVI – Élhető Terület” díjat annak elismeréseként, hogy létrehozott egy energiaközösséget. A Fossalto Energiaközösség (Fossalto REC) jelenleg évente megközelítőleg 24,3 MWh zöld energiát termel, ami évi mintegy 10 tonnával csökkenti a szén-dioxid-kibocsátását.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Napenergia a turizmus szolgálatában II.

Zöld innováció a vízen: napelemes katamarán a turizmus szolgálatában

Burgasz, Bulgária

A projektről

A probléma háttere:

Burgasz Város Önkormányzata felismerte, hogy akkor maradhat nyári desztinációként versenyképes, ha a fenntartható és környezetbarát turisztikai megoldások irányába mozdul el. Figyelembe véve a hagyományos tengeri közlekedés szén-dioxid-kibocsátásával kapcsolatos növekvő aggodalmat, a város egy napenergiával működő, turisztikai célra használt katamarán fejlesztését kezdeményezte a zöld mobilitás és a környezettudatos turizmus előmozdítása érdekében.

A megvalósítás:

A „Burgus” katamaránt azzal a céllal fejlesztették ki, hogy fellendítse Burgasz kulturális és tengeri turizmusát azáltal, hogy alacsony kibocsátású, innovatív közlekedési lehetőséget biztosít a népszerű helyi látnivalókhoz. A hajó hibrid meghajtórendszerrel működik, amely fotovoltaikus napelemeket és egy tengeri dízelgenerátort kombinál, hozzájárulva ezzel a kibocsátás csökkentéséhez és biztosítva az alapvető fedélzeti rendszerek energiafüggetlenségét. A napelemes rendszer a hajó teljes energiaigényének mintegy 20-25%-át fedezi. 2021-ben egy 4,4 kWp csúcsteljesítményű napelemes rendszert telepítettek a parancsnoki híd különböző pontjaira, amely megbízható tartalék áramellátást biztosít, és jelentősen csökkenti az üzemanyag-fogyasztást, illetve a kedvezőtlen környezeti hatásokat.

A projekt megvalósítói és célközönsége:

A projektben Burgasz Város Önkormányzata, európai uniós és nemzeti támogatási forrást biztosító szervek, helyi turisztikai vállalkozások és hajóépítő cégek vettek részt. A projekt közvetlen célcsoportját azok a helyi lakosok, turisták és rendezvénysszervezők alkotják, akik a „Burgus”-t rekreációs célokra, csapatépítő eseményekre és hajókirándulásokra használják. A projekt hozzájárul ahhoz, hogy Burgasz vezető szerepet töltsön be a fenntartható tengerparti turizmusban.

Szükséges források

- Pénzügyi erőforrások: Összes beruházás: 850 000 €, amelyet a „A víz ereje” című, „Növekvő Régiók 2014–2020” Operatív Program társfinanszírozásával megvalósult projekt biztosított
- Emberi erőforrások: Több szakterületet képviselő önkormányzati csapat és hajómérnökök bevonása.

Miért jó gyakorlat?

A „Burgus” hibrid tervezési és megvalósítási stratégiája jó példaként szolgálhat más tengerparti városok számára, ahol cél a tengeri kibocsátások csökkentése és a fenntartható turizmus fejlesztése. A moduláris kialakítású napelemes rendszer rugalmasan bővíthető és különféle hajóméretekhez igazítható. A hasonló földrajzi és turisztikai profillal rendelkező önkormányzatok profitálhatnak az ilyen gyakorlatok átvételéből.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A napelemes rendszer a hajó energiaigényének akár 25%-át is fedezi, és három év alatt 9 MWh energiát termelt, lefedve a kulcsfontosságú rendszerek energiaigényének 80%-át. Mindez körülbelül 2250 liter üzemanyag-megtakarítást eredményezett, csökkentve ezzel a CO₂-kibocsátást is. A katamarán népszerű látványossággá vált, növelve Burgasz hírnevét, mint zöld úticél. A meglévő kedvező tapasztalatok miatt egyre inkább megfogalmazódó igény, hogy bővítsék a napelemes rendszert a hatékonyság és a kapacitás növelése érdekében.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Virtuális turizmus

Fenntarthatósági indikátorok és cselekvési terv Máltán a Turizmus Szatellit Számlák előállításához és a stratégiaalkotáshoz

Middelburg, Hollandia

szakértő által jóváhagyott

A projektről

Middelburg digitális és virtuális turisztikai kezdeményezése azzal a kihívással foglalkozik, hogy a turizmusban hogyan hozható egyensúlyba a növekedés a fenntarthatósággal. Zeelandban évente több mint 500 000 vendégéjszakát töltenek el a turisták és az egynapos látogatások száma is több millióra tehető. Mindezt figyelembe véve úgy kívánja csökkenteni a desztináció a turizmushoz kapcsolódó CO₂-kibocsátást, hogy közben javítja a látogatói élményt. Az önkormányzat IT-szakemberekkel és turisztikai szereplőkkel együttműködve fejlesztett ki magával ragadó virtuális élményeket 360°-os videó, VR-plattformok és AR-túrák segítségével. Ezek a kezdeményezések alternatív lehetőségeket kínálnak olyan, a kulturális örökség részét képező helyszínek felfedezéséhez, mint az Abdij, a Zeeuws Múzeum és a Zeeuws Archief. A kulturális örökséget úgy népszerűsítik, hogy közben csökkentik a fizikai térben megvalósuló utazások számát, illetve mérséklik a zsúfoltságot. A projekt megvalósításában több különböző szereplő is érdekelt volt, úgymint az önkormányzat, a helyi turisztikai szolgáltatók, a technológiai szolgáltatók és a látogatók. A projekt elsődleges célcsoportját a turisták, a kkv-k és a helyi önkormányzatok alkotják, amelyek a fenntartható turizmus előmozdítására töreksenek a gazdasági növekedés fenntartása mellett.

Szakértői vélemény

A túlturizmus („overtourism”) igen nagy problémát okoz számos desztinációban: jelentősen megterheli a helyi infrastruktúrát, károsítja a környezetet és a kulturális örökséget, csökkenti a helyi lakosok életminőségét, miközben a turisták látogatói élményét is rontja. Emiatt az érintett desztinációk olyan megoldásokat keresnek, amelyek csökkentik a túlturizmus negatív hatásait. Ez a gyakorlat lehetővé teszi a kulturális örökség részét képező helyszínek digitális úton történő meglátogatását, így kívánja csökkenteni a fizikai térben megvalósuló utazások számát, illetve az előbbieken említett káros hatásokat. Más régiók számára fontos tanulság, hogy a siker kulcsa a digitális technológiák hatékony alkalmazásában rejlik, továbbá az innovatív megoldások kidolgozásához szükséges az önkormányzatok, a technológiai szolgáltatók és a turisztikai szereplők együttműködése.

Szükséges források

A virtuális turisztikai kezdeményezés költsége a 3 érintett közösségi tér (múzeum) esetében összesen körülbelül 14 750 euró volt, amely magában foglalta a gyártást, az utómunkát és a felhasználók irányítására szolgáló környezet kialakítását. A tárhelyszolgáltatás évi 500 euróba kerül. A speciális digitális szaktudást igénylő megvalósítási folyamatban az önkormányzat, a kereskedelmi IT-cégek és a turisztikai szolgáltatók vettek részt.

Miért jó gyakorlat?

Más térségeknek is hasznos lehet ez a megoldás, mert jól példázza, hogy a digitális és virtuális turizmus hogyan segítheti az akadálymentes elérhetőség növelését, a kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, illetve a helyi vállalkozások támogatását. A sikertényezők közé tartozik az erős önkormányzati szerepvállalás, az ICT szakértőkkel való együttműködés és a szélesebb körű digitális stratégiába történő integráció.

A projekt könnyen adaptálható, mivel jól tervezhető költségvetéssel és rugalmasan bővíthető megvalósítási lehetőséggel bír. A kihívások közé tartozik a KKV-k bevonásának biztosítása, valamint az, hogy a tartalom valóban érdekes és élményszerű legyen. A stratégiailag integrált virtuális turizmus hozzájárulhat a látogatók forgalmának jobb elosztásához, a túlszűfolttság csökkentéséhez, és a CO₂-kibocsátás mérsékléséhez. A kezdeményezés jól alkalmazható más, kulturális örökségben gazdag európai városokban is. Middelburg példája inspirálhatja azokat az önkormányzatokat, amelyek a turizmus növekedését a fenntarthatósággal egyensúlyba kívánják hozni, különösen a nagy látogatószámmal és környezeti terheléssel szembesülő régiókban. A gyakorlat átültetésének lehetőségeit már vizsgálják, és más holland önkormányzatok részéről is mutatkozik érdeklődés iránta.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

A projekt azért számít jó példának, mert akadálymentes hozzáférhetőséget biztosít az attrakciókhoz, miközben csökkenti a környezeti terhelést. Zeeland tartományában évente közel 22 millió vendégéjszakát regisztrálnak. Middelburg városa pedig több mint 500 000 látogatót vonz. Ha a turisták 10%-a a fizikai utazás helyett a virtuális élményeket választaná, akkor évente – az átlagos közlekedési kibocsátásokat alapul véve – mintegy 1500 tonna CO₂-megtakarítást lehetne elérni. A virtuális turizmus emellett egész évben hozzáférést biztosít a kulturális tartalmakhoz, és támogatja a helyi vállalkozásokat is.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Termálenergia a turizmus szolgálatában I.

Saját utunkat járjuk

Tamási, Magyarország

A projektről

A középületek fűtési gázigényének kielégítése egyre komolyabb anyagi terhet rótt az Önkormányzatra. A problémát a hagyományos módszerek (pl. homlokzati szigetelés, nyílászárók cseréje) csak részben orvosolták.

A megoldás első lépését egy olyan helyi termálvízre alapozott geotermikus fűtési rendszer jelentette, amely a rendelkezésre álló gyógyvizet használja az épületek fűtéséhez.

A rendszer alapját egy termálkút-pár jelenti: az egyik termelőkút 1000 méter mélyről hozza fel a 47 fokok vizet; míg a visszajuttató kút 750 méter mélyre juttatja vissza a városban előzetesen megkerített vizet.

Erre a rendszerre a város 14 közintézménye rácsatlakozott, s a teljesen zárt, automata szabályozós rendszernek köszönhetően a legutolsó pontig 1-2 fokok hővesztéssel üzemel.

A gázfogyasztás további csökkentése érdekében a rendszert biomassza fűtőművel egészítették ki, amelynek segítségével a csúcsigényi fűtés kielégítése mellett a 100%-os fűtési biztonság is megteremthető. A biomassza fűtőmű közel 1300 megawattig terhelhető és -10 fokig alkalmazható.

A biomassza fűtőmű működtetéséhez a városban található zöldet, aprítékot összegyűjtik és leaprítják, illetve külső vállalkozástól is vesznek aprítékot, amelyet a biomassza kazánban elégetnek.

Szükséges források

- A geotermikus fűtési rendszer költsége 971 millió forint (2,5 millió euró) volt, amelyet KEOP forrás biztosított.
- A biomassza fűtőmű további 250 millió forintos (625 000 euró) TOP-forrást igényelt.
- Az üzemeltetésbe a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Iroda munkatársai segítenek be.

Miért jó gyakorlat?

- a megújuló energia használata jelentősen növelte a város energiabiztonságát
- a kiépített rendszer jelentős energiamegtakarítást eredményezett
- a zárt rendszernek köszönhetően minimális hővesztéssel üzemel
- a körkörös rendszer miatt nincs pazarlás, környezetkárosítás (nem folytatják el a felhasznált termálvizet)
- további lehetőség kínálkozik az ún. warm and go rendszer kiépítésére
- a warm and go rendszerben a hulladék elégetéséből származó maradványhőt a megfelelő csatlakozásokon keresztül teherautókra szerelt konténerekkel felveszik és ezt a hőt akkumulátorokban elszállítják a közintézményekhez
- a warm and go rendszernek köszönhetően a kisebb települések hőellátása hőcsovek nélkül, megújuló energiával is megoldhatóvá válhat.

Tudjon meg többet!

A siker jelei

- 14 közintézmény 17 hőközpontja kapcsolódott a rendszerre
- megtakarított gázenergia: 11 000 GJ/év
- CO₂ megtakarítás: 444 t/év

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Termálenergia a turizmus szolgálatában II.

Jövőbemutató beruházás a
Zalakarosi Fürdőben
a fenntarthatóság jegyében

 Zalakaros, Magyarország

 szakértő által jóváhagyott

A projektről

A Zalakarosi Fürdő 1960 szeptemberében nyílt meg, vizét a 2700 méter mélyről származó 96 fokos gyógyvíz táplálja. A fürdő működtetésének költségei között a humán erőforrás mellett az energiaköltségek dominálnak. 2021-ig a kb. 260 ezer m³ éves földgáz-felhasználás költsége mindössze 40 millió forintot (100 000 EUR) tett ki, majd 2022-re az energiaválság begyűrűzése után ez az összeg 280 millió forintra (700 000 EUR) nőtt. A megnövekedett energiaárak következtében tehát az üzemeltetési költségek annyira megemelkedtek, hogy a problémát hagyományos eszközökkel (pl. épületrészek lezárása, nyílászárócsere) nem lehetett hatékonyan kezelni.

A megoldást egy olyan geotermikus energiaellátó-rendszer kiépítése jelentette, amely a rendelkezésre álló gyógyvizet használja az épületek fűtéséhez. A gyógyvíz fűtési célú hasznosításához olyan rendszert kellett kiépíteni, amely egyrészt meggátolja, hogy a víz magas ásványianyag-tartalma a rendszerben kicsapódjon, másrészt pedig a víz a felszínre érve folyékony halmazállapotú maradjon (azaz ne "kopogjon", hanem folyjon). Első lépésként tehát a 2700 méter mélyről feltörő vízhez 400 méter mélyen hidegvizet keverték, illetve az ásványianyag-lerakódás megelőzésére egy hűtő-keverő- és inhibitor-adagoló rendszer is kiépítésre került. Ezek mellett leszigetelték a gáztalanító tartályt, valamint a rendszer napi szintű karbantartása miatt dupla hőcserélőt is beépítettek.

Szakértői vélemény

A Zalakarosi Fürdő jelentős beruházásokat hajtott végre a fenntarthatóság jegyében, hogy csökkentse környezeti terhelését és lépéseket tegyen a környezetbarát turizmus felé. A projekt összhangban van az EU szakpolitikai céljaival, beleértve a 2050-re elrendő klímamelegességet. A példa más térségek számára is hasznos lehet, hiszen jól mutatja, hogy a fenntartható turisztikai beavatkozások nemcsak a környezettudatos vendégeket vonzzák, hanem hozzájárulnak az üzemeltetési kiadások és az energiaszámlák csökkentéséhez is.

Szükséges források

A projekt teljes költsége 215 millió forint (538 000 EUR) volt, amelyet teljes egészében saját beruházásként hajtott végre a Zalakarosi Fürdő Zrt.

Az üzemeltetéshez szükséges szaktudást a kivitelező cég üzemeltetési szerződés keretében látja el.

Miért jó gyakorlat?

- A kiépített rendszer lehetővé tette a magas ásványianyag-tartalmú gyógyvíz fűtési célú hasznosítását.
- A rendszer kialakítása során a hosszú távú működtetés érdekében a legjobb minőségű anyagokat használták
- A rendszer üzemeltetéséhez, karbantartásához a kivitelező céggel üzemeltetési szerződést kötöttek
- A vízminőség a kevesebb hozzáadott hidegvíznek köszönhetően javult
- Mivel a rendszer teljesen zárt, így a mikrobiológiai kockázatokat is elkerülték
- Csökkent a Fürdő fosszilis energiától való függősége
- További lehetőség kínálkozik a hőenergia hűtési célú hasznosítására
- További termálkutak bevonásával a belőlük kinyert hőenergiát tovább lehet értékesíteni a környék szállodáinak, vállalkozásainak, amelyből a fürdő folyamatos és fix bevételhez juthat, illetve a piaci szereplők is kedvezőbb áron juthatnak energiához.
- A következő lépésként a fürdő napelemrendszerének kiépítése várható, aminek köszönhetően az éves villamosenergia-felhasználás több mint 16 százalékkal csökkenthető. Ez nagyságrendileg 350.000 kWh-t jelent, amelynek értéke jelenlegi árakon 3,5-4 millió Ft (9 000-10 000 EUR).

Tudjon meg többet!

A siker jelei

Az éves földgáz-fogyasztás 90-92%-át geotermikus energiával váltották ki, ennek eredményeként 2023-ban:

- éves felhasznált gázmennyiség: 25 000 m³
- a gázfelhasználás költsége: 11 500 000 Ft (29 000 EUR)
- elért megtakarítás: 130 000 000 Ft (325 000 EUR)

A kiépített rendszer teljesítménye:

- 17 m³/h fűtőcélú felhasználás
- Rendelkezésre álló hőteljesítmény: 711 kW

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

DETOCS

Projektpartnerek

CIHEAM
MAI CHANIA

REGIONAL COUNCIL OF
South Ostrobothnia

COMUNE DI
CAMPOBASSO

A DETOCS projekt **12 projekt-partner** és **1 tanácsadó partner** részvételével, **9 európai ország** képviselésében valósul meg.

- Spodnje Podravje Helyi Energiaügyi-nökség– LEASP, vezető partner SZLOVÉNIA
- Európai Intézet az Innovációért és Technológiáért, tanácsadó partner NÉMETORSZÁG
- Haniái Mediterrán Agronómiai Intézet - CIHEAM MAICH GÖRÖGORSZÁG
- Kréta Régió GÖRÖGORSZÁG
- Málta Egyetem MÁLTA
- Miniszterelnök-helyettesi Hivatal, valamint a Külügyi és Turisztikai Minisztérium MÁLTA
- Thermopolis Ltd. FINNORSZÁG
- Dél-Pohjanmaa Regionális Tanácsa FINNORSZÁG
- Campobasso Önkormányzata OLASZORSZÁG
- Pazardzsiki Regionális Energia-ügynökség BULGÁRIA
- Burgasz Város Önkormányzata BULGÁRIA
- Közép-Duna Menti Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. MAGYARORSZÁG
- Middelburg Önkormányzata HOLLANDIA